

Číslo: 3045/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **28. 02. 2022 a 01. 03. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou Fraňa Madvu, Nitrianske Sučany 352	
Zriaďovateľ	Obec Nitrianske Sučany

Vedúce zamestnankyne kontrolovaného subjektu:

Mgr. Terézia Kovalíčeková, riaditeľka základnej školy s materskou školou

Mgr. Iveta Kalinayová, zástupkyňa riaditeľky školy pre materskú školu

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 3045/2021-2022 zo dňa 25. 02. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Nora Vaňová, školská inšpektorka, ŠIC Trenčín

Mgr. Mária Šišťíková, školská inšpektorka, ŠIC Trenčín

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie v základnej škole s ročníkmi 1. – 4.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaný subjekt bola štátna nepľnoorganizovaná základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským. Tematická inšpekcia bola realizovaná v organizačnej zložke základná škola (ďalej ZŠ). ZŠ mala štyri ročníky. V štyroch triedach sa vzdelávalo 42 žiakov, z toho 2 žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP). Žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ani z marginalizovanej rómskej komunity škola neevidovala. Dištančného vzdelávania sa zúčastňovali všetci žiaci. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 6 učiteliek (vrátane katechéta), pedagogická asistentka a vychovávateľka školského klubu detí. Odbornosť vyučovania v 1. – 4. ročníku bola zabezpečená na 100 %.

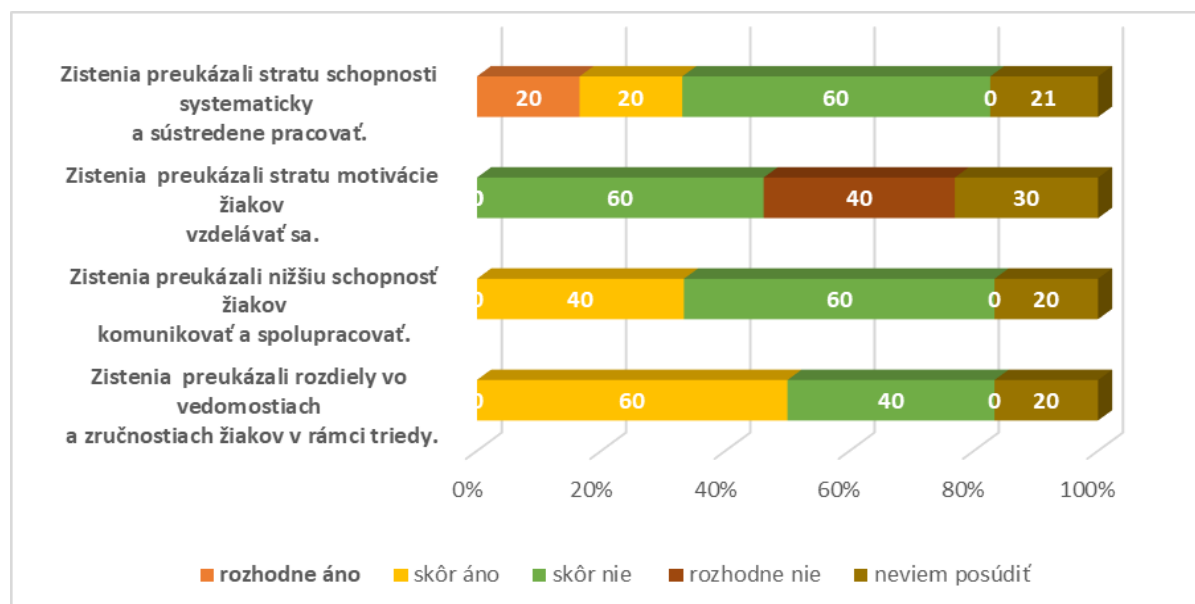
1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Dištančné vzdelávanie sa v škole realizovalo prostredníctvom informačno-komunikačných technológií s využitím jednotnej platformy Microsoft Teams. Podľa riaditeľky školy pedagógovia reagovali na zmenu z prezenčného na dištančné vzdelávanie okamžite. Zákonní zástupcovia žiakov v tomto čase so školou úzko spolupracovali, pedagógovia s nimi denne

komunikovali a riešili individuálne problémy tak, aby zabezpečili plynulé dištančné vzdelávanie všetkých žiakov školy. Po návrate k prezenčnému vyučovaniu overovali úroveň žiackych vedomostí a zručností s cieľom zistiť mieru osvojenia učiva žiakmi a identifikovať prípadné nedostatky súvisiace s problémami v ich učení sa v období dištančného vzdelávania. V dotazníku zadanom školskou inšpekciou všetkých päť vyučujúcich uviedlo, že **diagnostiku vedomostí a zručností žiakov po návrate k prezenčnej výučbe** realizovali najmä rozhovormi so žiakmi, sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie, ústnym skúšaním a písomnými prácami rôzneho druhu (100 %). Väčšina uviedla aj prezentácie produktov žiackych prác a riešenia rôznych typov komplexných úloh (80 %), najmenej využívali portfólio žiackych prác (40 %). Napriek tomu, že väčšina opýtaných (60 %) uvádzala v rámci triedy rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach žiakov po ukončení dištančného vzdelávania, analýza zistení preukázala, že miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov zodpovedala ich možnostiam a schopnostiam, zistené nedostatky nemali výraznejší vplyv na kontinuitu ich vzdelávania. Časť pedagógov v dotazníku uviedla, že diagnostika vedomostí a zručností žiakov preukázala nižšiu schopnosť komunikovať a spolupracovať (40 %), väčšina sa stotožnila s tvrdením, že žiaci nestratili schopnosť systematicky a sústredene pracovať (60 %). Stratú motivácie vzdelávať sa vyučujúce u žiakov nezaznamenali. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy po návrate na prezenčné vyučovanie odstraňovali pozorované rozdiely vo vedomostnej úrovni žiakov priebežne na vyučovacích hodinách.

V školskom roku 2018/2019 v škole neevidovali neprospievajúcich žiakov. Na konci školského roka 2020/2021 neprospeli 2 žiaci z jedného alebo dvoch vyučovacích predmetov. Napriek tomu, že počet neprospievajúcich žiakov mal stúpajúcu tendenciu, dôvodom neprosievania nebola ich neúčasť na dištančnom vzdelávaní.

Graf 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

V školskom roku 2020/2021 v škole nevykonali úpravy v **školskom vzdelávacom programe** (ďalej ŠkVP). Pedagógovia postupovali podľa nemodifikovaných **učebných osnov a učebných plánov**. ŠkVP bol bez zmeny v obsahu vzdelávania prerokovaný na zasadnutí pedagogickej rady.

Zápisnica zo zasadnutia pedagogickej rady deklarovala zmeny v systéme **hodnotenia a klasifikácie** počas dištančného vzdelávania v súlade s usmernením Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Priebežné hodnotenie malo motivačný charakter, pedagógovia zohľadňovali vekové a individuálne osobitosti každého žiaka. Záverečné hodnotenie zohľadňovalo osobitosti, možnosti a individuálne podmienky na domácu prípravu počas prerušenia prezenčného vyučovania v školách. Po nástupe na prezenčné vyučovanie vyučujúce overovali úroveň vedomostí žiakov najmä pozorovaním, frontálnym opakovaním, rozhovormi a testami. Podkladom na záverečné hodnotenie boli aj priebežne vypracované pracovné listy a úlohy podľa zadaní jednotlivých vyučujúcich počas dištančného vzdelávania. Žiaci 1. ročníka boli hodnotení slovne, v 2. až 4. ročníku hlavné predmety klasifikovali, pri predmetoch výchovného charakteru uviedli slovo absolvoval. Všetky vyučujúce v dotazníku uviedli, že v edukácii uplatňujú formatívne hodnotenie (100 %), čo v riadenom rozhovore potvrdila aj väčšina žiakov (87,5 %). Žiaci uviedli, že ich vyučujúca najčastejšie chváli, keď správne odpovedajú (75 %), majú správne napísanú domácu úlohu (50 %) alebo na hodinách pracujú (37,5 %). V rozhovoroch všetci žiaci (100%) uviedli, že sa učia dobre (dobře čítam, viem učivo z prvouky, dostávam dobré známky, na hodinách sa snažím, darí sa mi); väčšina z nich (75 %) sa vyjadrila, že, keď niečo nevedia učiteľka im nedá zlú známku, ale vysvetlí, kde urobili chybu.

Organizáciu vyučovania počas dištančného vzdelávania pedagógovia zmenili, vyučovali podľa upraveného rozvrhu hodín, ktorý zohľadňoval v tom čase platné pokyny a usmernenia. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy začali s online vyučovaním v úzkej spolupráci so zákonnými zástupcami žiakov bezodkladne. Žiakov a ich zákonných zástupcov pripravovali na možné zmeny, pomáhali im s technickou podporou a sfunkčnením jednotnej platformy Microsoft Teams, žiakov učili orientovať sa v prostredí nových aplikácií. Po návrate k prezenčnému vyučovaniu v škole využívali pôvodný rozvrh hodín bez úpravy dĺžky prestávok.

Opatrenia na poskytovanie podpory ohrozeným skupinám žiakov vychádzali z neustálej komunikácie so žiakmi a ich zákonnými zástupcami, boli zamerané najmä na podporu učenia sa žiakov a ich socializáciu. Riaditeľka školy predložila písomné materiály (dotazník Návrat do školy, záznamy o komunikácii so zákonnými zástupcami žiakov), ktoré túto skutočnosť potvrdzovali. Po návrate k prezenčnému vyučovaniu pedagógovia poskytovali žiakom na vyučovacích hodinách spätnú väzbu na ich vzdelávacie výkony, pristupovali ku každému žiakovi individuálne, čo konštatovali aj v dotazníku (100 %).

Pedagógovia mapovali mieru psychickej pohody žiakov v čase dištančného vzdelávania formou dotazníka. Výsledky z jeho analýzy využili na podporu **wellbeingu žiakov** na vyučovacích hodinách a v čase mimo vyučovania, pre žiakov organizovali rôznorodé akcie a podujatia (imatrikulácia prvákov, týždeň mobility, Mikuláš v škole, vianočné zvyky a tradície v iných krajinách, beseda s poľovníkom, ochutnávka čajov z liečivých rastlín, fašiangový deň, kolieskový šampión školy, výlet do prírody, hravé aktivity pre deti...). Realizáciu triednych aktivít zameraných na obnovenie a upevnenie vzťahov potvrdila odpoveďami viac ako polovica pedagógov (60 %), aktivity na posilnenie sociálneho učenia sa žiakov a zaistenie podmienok pre vytváranie bezpečného prostredia a rozvíjanie ich emocionálnych kompetencií uviedli všetci pedagógovia (100 %). Zapájanie žiakov do programov primárnej prevencie rizikového správania v dotazníku potvrdila len pätina z nich (20 %). V rozhovoroch uvádzali aktívnu komunikáciu so zákonnými zástupcami žiakov, čo konštatovali aj v dotazníku (100 %). Možnosť individuálnej konzultácie žiakov so špeciálnym pedagógom, ktorý na základe dohody dochádzal do školy 1-krát mesačne v čase mimo vyučovania uviedli v dotazníku všetci pedagógovia, rovnako aj doučovanie v prípade potreby a možnosť žiakov navštevovať školský klub detí (100 %).

Na skvalitnenie **práce a vzdelávania pedagogických zamestnancov** mali pozitívny vplyv aktivity, ktoré prispievali k udržaniu zdravej psychohygieny pedagogických zamestnancov (zdieľané rozhovory v zborovni, posedenie na konci školského roka, využívanie školského prostredia aj mimo pracovnej doby). Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že pedagógovia sa zúčastňovali webinárov na podporu dištančného vzdelávania v službe Microsoft Teams, ktoré je centrom pre tímovú spoluprácu v službách Office 365. Vzájomné odovzdávanie si skúseností a spoluprácu s kolegami potvrdili aj pedagógovia v dotazníku (100 %), využívanie odbornej pomoci pri riešení vlastných osobných problémov neuviedli.

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Výchovno-vzdelávací proces bol sledovaný na 15 vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry, matematiky, vlastivedy a prírodovedy.

Učenie sa žiaka

Komunikácia žiakov bola na vyučovacích hodinách adekvátne ich verbálnym schopnostiam, žiaci sa vyjadrovali plynule a pohotovo, občas jednoslovnými odpoveďami. Informácie dokázali podávať vecne s použitím odbornej terminológie. Ich komunikačné zručnosti viedli na väčšine hodín k efektívnej komunikácii. Žiaci na všetkých sledovaných hodinách pracovali so známymi alebo neznámymi textami, čítali ich, analyzovali a vyhľadávali z nich základné informácie. Na všetkých vyučovacích hodinách riešili úlohy na zapamätanie a porozumenie, aplikovali osvojené teoretické poznatky podľa pokynov vyučujúcich, informácie analyzovali (sčítanie, odčítanie, delenie slov na hlásky a slabiky, určovanie pádov podstatných mien, označenie správne napísaných slov...). Menej príležitostí dostali na rozvoj vyšších myšlienkových procesov – hodnotenie a tvorivosť (tvorba osnovy). V procese boli aktívni, na väčšine hodín si navzájom vymieňali poznatky. Dokázali si uvedomiť chybu a eliminovať ju, časť žiakov ale príležitosť na identifikovanie jej príčiny nedostala. Na hodnotenie svojho výkonu reagovali pozitívne, vlastnú argumentáciu pri hodnotení svojho alebo výkonu spolužiaka dostali len na časti pozorovaných hodín. Žiaci na vyučovaní prejavovali záujem vyjadrovať svoje názory, menej často boli vedení v súvislosti s preberaným učivom k ich zdôvodneniu. Na všetkých vyučovacích hodinách rešpektovali dohodnuté pravidlá správania, empatickým prejavom prispievali k pozitívnej atmosfére vyučovania. Priestor na rozvíjanie sociálnych kompetencií mali na menej ako polovici hodín, výsledky činnosti mali príležitosť prezentovať zriedkavo, čo znižovalo efektivitu ich spoločnej práce.

Vyučovanie učiteľa

Vyučujúce na väčšine pozorovaných hodín vytvárali optimálne podmienky pre vzdelávanie každého žiaka (žiakovi so ŠVVP pomáhala pedagogická asistentka). S merateľnými cieľmi vyučovania žiakov oboznámili málokedy, skôr ich informovali o pripravených činnostiach. Na dosiahnutie vytýčených cieľov väčšina z nich využívala materiálne prostriedky vyučovacieho procesu (učebnica, pracovný zošit, pracovný list, kartičky, druhy meradiel, prezentácie, interaktívna tabuľa), vzťahy medzi predmetmi (hudobná výchova, telesná výchova), aktivizujúce metódy (gamifikácia – metóda so stanovenými pravidlami hry, diskusia, analýza textu...), reálne situácie a skúsenosti žiakov (nakupovanie v obchode), čím podporovali aktivitu žiakov a vytvárali príležitosti na aplikovanie získaných teoretických poznatkov v reálnych situáciách. Žiacke výkony hodnotili väčšinou formatívne, zriedkavo využili klasifikáciu. Vyučovanie charakterizoval kultivovaný a empatický prejav vyučujúcich, ktoré dbali na rešpektujúce a bezpečné prostredie na vzdelávanie sa všetkých žiakov, čím prispievali k pozitívnej pracovnej atmosfére všetkých pozorovaných vyučovacích hodín.

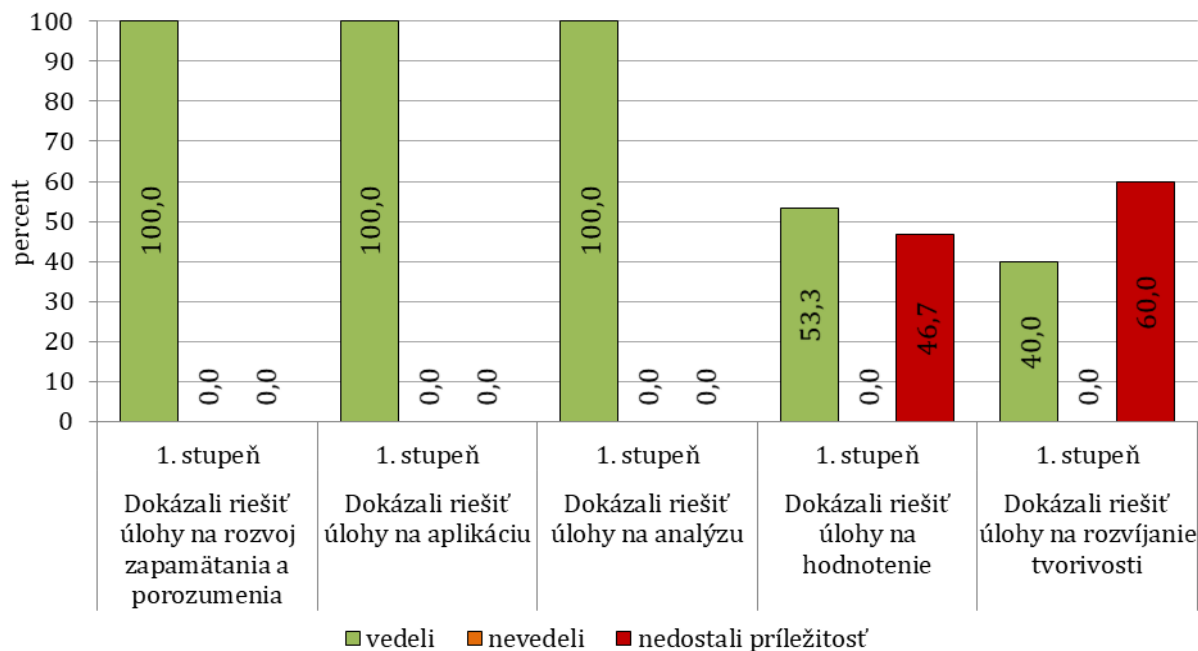
Výrazné **pozitíva z priameho pozorovania** vyučovacích hodín

- pozitívna atmosféra vyučovacích hodín
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia
- praktické činnosti na hodinách matematiky

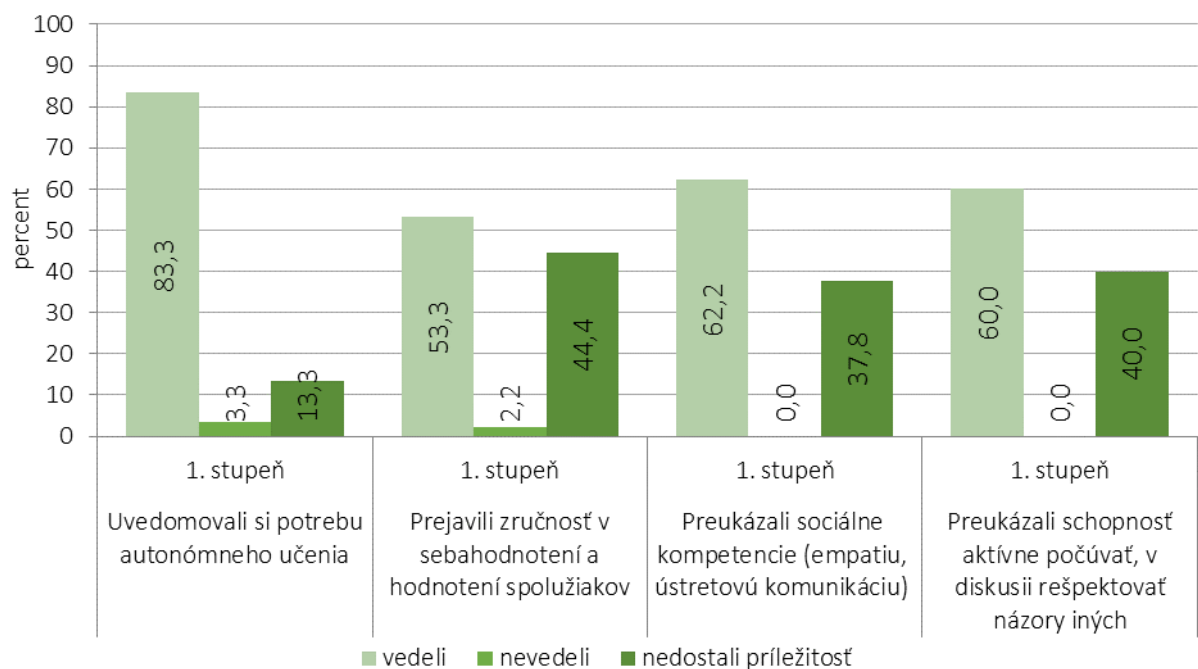
Výrazné **negatíva z priameho pozorovania** vyučovacích hodín

- málo príležitostí riešiť úlohy na hodnotenie a tvorivosť
- nevýrazná podpora sociálnych a občianskych kompetencií žiakov
- málo podnetov na rozvoj sebahodnotiacich a hodnotiacich zručností žiakov

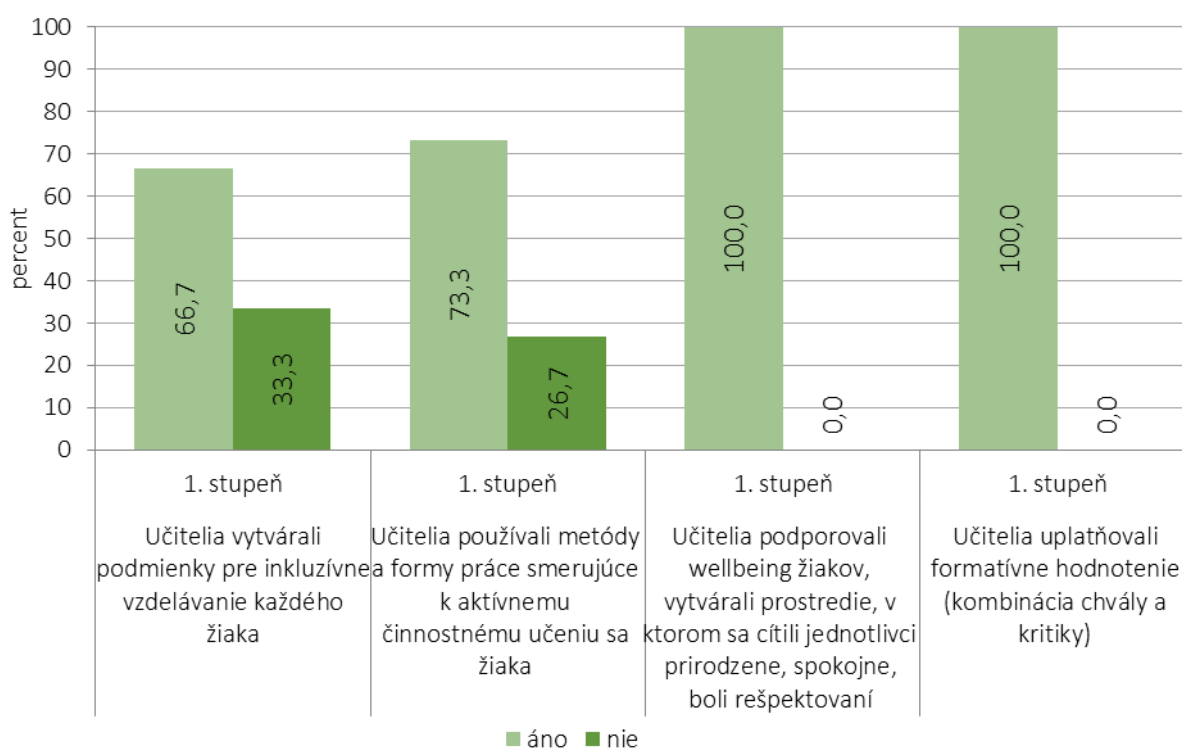
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov Primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

Edukácia sa v škole realizovala bez **revízie ŠKVP** a modifikovania učebných plánov a učebných osnov. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy **po diagnostike vedomostí a zručností** žiakov miera osvojenia vedomostí a zručností žiakmi napriek rozdielom zodpovedala ich individuálnym schopnostiam. Zistené nedostatky nemali vplyv na kontinuitu ich vzdelávania, rozdiely v poznatkovej úrovni žiakov odstraňovali vyučujúce priebežne počas vyučovacích hodín po ich nástupe na prezenčné vyučovanie. **Opatrenia** uvedené riaditeľkou školy a vyučujúcimi boli na vyučovacích hodinách zamerané na utvrdzovanie učiva preberaného počas dištančného vzdelávania, na individuálny prístup a na upevňovanie vzájomných vzťahov medzi žiakmi. Väčšina vyučujúcich (80 %) v dotazníku uviedla využívanie inovatívnych foriem a metód vyučovania, čo korešpondovalo aj so zisteniami z pozorovania výchovno-vzdelávacieho procesu. Vyučujúce ďalej uviedli (100 %), že využívajú na vyučovaní rôzne výukové aplikácie, špecifické pedagogické intervencie, diferenciaciu úloh, individuálny prístup, a sebahodnotenie žiakov. Priestor na hodnotenie výkonov spolužiakov potvrdila časť pedagógov (60 %), na sledovaných vyučovacích hodinách bolo hodnotenie pozorované na menej ako polovici hodín. Časť pedagógov uviedla aj pomoc pedagogického asistenta (40 %), s čím súhlasila štvrtina žiakov (25 %). Optimalizovanie učebnej záťaže každého žiaka s ohľadom na jeho individuálne schopnosti a potreby a uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania sa potvrdilo na dvoch tretinách sledovaných hodín. Žiaci tieto skutočnosti potvrdili len čiastočne, v rozhovoroch uviedla len časť z nich prácu s počítačom (37,5 %) a skupinovú prácu (12,5 %), štvrtina realizáciu pokusov a rovesnícke učenie (25 %). Sledovanie výchovno-vzdelávacieho procesu na väčšine vyučovacích hodín potvrdilo aj diferenciaciu úloh, skupinovú prácu bola pozorovaná na menej ako polovici z nich, sebahodnotenie bolo využité len zriedkavo.

Wellbeing žiakov bol podľa odpovedí vyučujúcich najviac podporený posilnením sociálneho učenia (100 %), triednymi aktivitami zameranými na vzájomné vzťahy (60 %) a realizáciou programov primárnej prevencie (20 %). Najčastejšie žiakmi uvádzaným dôvodom, že chodia radi do školy bolo, že majú v škole kamarátov (75 %), všeličo robia v školskom klube detí (37,5 %), dostanú desiatu/obed, spievajú a tancujú (25 %). Zaangažovanie zákonných zástupcov žiakov do spolupráce so školou potvrdili svojimi odpoveďami vyučujúce (100 %) a aj väčšina žiakov (75 %). Z dotazníka vyplynula vzájomná spolupráca medzi pedagógmi (100 %) a zapojenie sa do vzdelávania na získavanie nových profesijných kompetencií v oblasti práce s informačno-komunikačnými technológiami (80 %), čím vytvorili optimálne podmienky na ich efektívne využívanie vo výchovno-vzdelávacom procese počas dištančného a prezenčného vyučovania sa žiakov.

Opatrenia nastavené pedagógmi po ukončení dištančného vzdelávania boli účinné, umožňovali eliminovať rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach žiakov.

2 ZÁVERY

Školou vykonaná revízia ŠkVP zabezpečila nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania a zároveň reflektovala zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

Nastavený a uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese napomáhal odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

Výrazné pozitíva

- vzájomná spolupráca školy a zákonných zástupcov žiakov pri zmene formy vzdelávania
- pozornosť zameraná na osobnú pohodu žiakov (dotazník, aktivity)
- vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa cítili žiaci prirodzene a rešpektovaní

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvoj občianskych a sociálnych kompetencií žiakov
- zadávanie úloh na rozvoj kritického myslenia a kreativity žiakov
- priestor na uplatnenie hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností žiakov

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcej zamestnankyni kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

odporúča

- zadávať viac úloh zameraných na hodnotenie a rozvoj tvorivosti žiakov
- rozvíjať občianske kompetencie žiakov poskytnutím priestoru na diskusiu a argumentáciu
- častejšie zaraďovať do vyučovania aktivity umožňujúce rozvíjať sociálne kompetencie žiakov
- vytvárať viac priestoru na rozvoj hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností žiakov

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP s názvom Spolu dokážeme veľa
2. Vyhodnotenie dotazníka Návrat do školy
3. Zápisnica zo zasadnutia pedagogickej rady
4. Zápisnica zo zasadnutia metodického združenia
5. Materiál o komunikácii so zákonnými zástupcami žiakov
6. Zoznam školských akcií
7. Organizácia vyučovania počas vzdelávania 2020/2021
8. Rozvrh hodín

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Nora Vaňová

Dňa: 18. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:

Mgr. Nora Vaňová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Mgr. Terézia Kovalíčeková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 31. 03. 2022 v Trenčíne:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:

Mgr. Nora Vaňová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Mgr. Terézia Kovalíčeková

.....

Vyjadrenie vedúcej zamestnankyne kontrolovaného subjektu, ktorej sa zistenia týkajú
(vedúca zamestnankyňa môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Terézia Kovalíčeková

.....

Stanovisko školskej inšpektorky k vyjadreniu:

Mgr. Nora Vaňová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia – Úsek inšpekčnej činnosti